

ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

**The Relationship between Organization Climate and School Effectiveness
under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1**

เสาวนีย์ บุญธรรม^{1*} และ จตุรงค์ ณะเสีลังกูร²

Saowanee Boontham^{1*} and Chaturong Thanaseelangkun²

^{1*} นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถนนสุรนารายณ์ ตำบลในเมือง
อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

² อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถนนสุรนารายณ์ ตำบลในเมือง
อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

^{1*} Graduate student in Master Degree of Education in Educational Administration, Nakhon Ratchasima Rajabhat University,
Suranaray RD., Nai Mueang, Nakhon Ratchasima, Thailand 30000

² Lecturer in Master Degree of Education in Educational Administration, Nakhon Ratchasima Rajabhat University,
Suranaray RD., Nai Mueang, Nakhon Ratchasima, Thailand 30000

*Corresponding author, E-mail: my_dear2527@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 1 เพื่อเปรียบเทียบบรรยากาศองค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
บรรยากาศองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1
กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำนวน 105 โรงเรียน
กำหนดขนาดของโรงเรียนโดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบบไม่เป็นสัดส่วน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้เป็นตัวแทนครูในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้นจำนวน 210 คน ผลวิจัย พบว่า บรรยากาศ
องค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมและราย
ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบบรรยากาศองค์กรของโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : บรรยากาศองค์กร ประสิทธิภาพของโรงเรียน

Abstract

The purposes of this research were to study organization climate and effectiveness of schools under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 1, and compare the organization climate and effectiveness of the schools by size including study the relationship between organization climate and school effectiveness. The samples groups were 105 schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1 by using stratified random sampling. The informant consisted of 210 administrators and teachers. The salient point was found that : 1) The organization climate of schools were in the high level and 2) The school effectiveness was also in the high level. The comparison of organization climate of the schools classified by school size, as whole, was found to be significantly different at .05 level. The comparison of school effectiveness classified by school size, as whole, was found to be insignificantly different. The relationship between organization climate and school effectiveness was found to be significantly related at .05 level in a middle positive correlation.

Keywords; organization climate, effectiveness

1. บทนำ

โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเป็นองค์กรทางสังคมที่ต้องใช้ความระมัดระวังในการบริหารงานเนื่องจากมีภารกิจหลักในการให้การศึกษาแก่เยาวชน การที่โรงเรียนจะกระทำภารกิจหลักได้ดี มีประสิทธิภาพนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ครู และเจ้าหน้าที่ในปริมาณที่เหมาะสมกับภาระงาน บุคลากรจึงเป็นปัจจัย

ที่สำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา เพราะเป็นทั้งทรัพยากรบุคคลและเป็นผู้จัดหาและใช้ทรัพยากรอื่นๆ ในโรงเรียน (วิโรจน์ สารรัตน์, 2545) และหากต้องการจะพัฒนาองค์กร สิ่งที่ต้องพิจารณาเปลี่ยนแปลงเป็นอันดับแรก คือ บรรยากาศองค์กรซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่มีต่ออิทธิพลต่อพฤติกรรมด้านต่างๆของสมาชิกในองค์กร เชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่มองเห็นได้ขององค์กร เช่น โครงสร้าง กฎเกณฑ์ แบบของความเป็นผู้นำ และขวัญกับพฤติกรรมของ

ผู้ปฏิบัติงาน บรรยากาศในองค์กรมีส่วนสำคัญต่อผลผลิตและประสิทธิภาพขององค์กรเป็นอย่างมาก เพราะองค์กรใดมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้สมาชิกปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ จะก่อให้เกิดผลต่อประสิทธิภาพและผลผลิตขององค์กร ดังแนวคิดของ Fox และคณะ (1973) ที่กล่าวว่า บรรยากาศที่ดีของโรงเรียนจะทำให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุไปสู่จุดหมายที่สำคัญได้ ทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ซึ่งเป็นที่น่าพอใจ มีความหมายต่อผู้บริหาร คณะครู นักเรียน และใช้เวลาในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า บรรยากาศขององค์กรที่พึงประสงค์ย่อมส่งผลดีต่อการทำงานของบุคลากรในองค์กรและจะเป็นการสนับสนุนการจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (การดี อนันต์นารี, 2551)

ปัจจัยสำคัญหรือตัวแปรที่ทำให้ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน สามารถบรรลุเป้าหมาย นั่นก็คือ บรรยากาศขององค์กรในโรงเรียน ความสำเร็จหรือประสิทธิผลของโรงเรียนส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของบุคลากรเป็นสำคัญ แต่การที่จะให้บุคลากรร่วมมือกันทำงานนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีในองค์กร ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญในด้านทรัพยากรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมจะช่วยให้การโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 (2557) ได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เป็น โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนแต่ละแห่งมีความพร้อมที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อบรรยากาศขององค์กรในโรงเรียนซึ่งมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนผลักดันให้ประสิทธิผลของโรงเรียนดียิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า บรรยากาศขององค์กรเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ กล่าวคือ องค์กรใดมีบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี บุคลากรในโรงเรียนก็รู้สึกพอใจและเต็มใจจะทำงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อโรงเรียน หากบรรยากาศในโรงเรียนไม่ดี ประสิทธิภาพในการทำงานก็จะลดลง ประสิทธิภาพของโรงเรียนก็ลดลงตามไปด้วย บรรยากาศขององค์กรมีความสำคัญต่อสมาชิกขององค์กรทุกระดับ เพราะบรรยากาศเป็นตัวแปรสำคัญในการมีส่วนกำหนดพฤติกรรมของสมาชิกทุกคนในองค์กร ความสำเร็จขององค์กรส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับบรรยากาศขององค์กรซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ศึกษาบรรยากาศขององค์กรของโรงเรียนโดยใช้แนวคิดของ Fox และคณะ (1973) ศึกษาประสิทธิผลโดยใช้แนวคิดของ Hoy และ Ferguson (1985) และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศขององค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลสารสนเทศ และเพื่อให้ผู้บริหารได้ตัดสินใจในการพิจารณาปรับปรุงบรรยากาศของโรงเรียน ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชามีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิผลของโรงเรียน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับบรรยากาศขององค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบบรรยากาศขององค์กรของ

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของ
โรงเรียน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของ

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของ
โรงเรียน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

บรรยากาศขององค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 144
โรงเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มประชากรโดยการ
กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie
และ Morgan ได้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา
2557 จำนวน 105 โรงเรียน จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้น
ภูมิแบบไม่เป็นสัดส่วน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม
ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศของโรงเรียน
แบ่งเป็น 8 ด้าน จำนวน 36 ข้อ ตอนที่ 3 สอบถาม
เกี่ยวกับประสิทธิผลในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน
จำนวน 32 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขอ
ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์
และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การแจกแจงความถี่ ค่าความ
ถ่วงเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์

4. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1) ระดับบรรยากาศขององค์กรของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 1 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่

ด้านการไว้วางใจ ด้านการปรับปรุงโรงเรียน และด้าน
การมีขวัญกำลังใจสูง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ
ด้านการยอมรับนับถือ

2) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดย
ภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย
สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความสามารถในการ
ปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่กระทบทั้งภายในและ
ภายนอก ด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากร
อย่างมีประสิทธิภาพ และด้านความพึงพอใจในการ
ทำงานของครู ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้าน
ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของ
นักเรียน

3) เปรียบเทียบบรรยากาศขององค์กรของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 1 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในด้านที่มีความแตกต่างกัน คือ ด้านการฝึกกำลังในการทำงาน ด้านการมีโอกาสในการทำงาน ด้านการเอื้ออาทรต่อกัน และด้านการไว้ใจ ตามลำดับ โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

4) เปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกัน คือ ด้านความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู และด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

5) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ ระดับค่อนข้างสูง ได้แก่ การกำหนดแนวทางวิชาชีพ และสังคมอย่างต่อเนื่อง ระดับปานกลาง ได้แก่ การมีขวัญกำลังใจสูง การยอมรับนับถือ การปรับปรุงโรงเรียน การเอื้ออาทรต่อกัน และด้านการมีโอกาสในการทำงาน และระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่ การไว้ใจ และการฝึกกำลังในการทำงาน การวิจัยครั้งนี้จึงยืนยันว่า บรรยากาศองค์การในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

5. การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย มีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

5.1 ระดับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Fox และ

คณะ (1973) กล่าวว่า บรรยากาศที่ดีของโรงเรียนจะทำให้ผลผลิตในการทำงานบรรลุจุดหมายที่สำคัญ ได้แก่ การเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาการ การพัฒนาสังคม และการปรับปรุงหลักสูตร ทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีความหมายและเป็นที่ยอมรับของครูและนักเรียนจะใช้เวลาที่อยู่ในโรงเรียนอย่างมีค่า และ Steers (1977) ได้กล่าวไว้ว่า ถ้าบรรยากาศสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล พฤติกรรมที่ปฏิบัติงาน ไปสู่เป้าหมายก็จะมีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บุคลากรในโรงเรียนมีความไว้ใจต่อกัน มีความต้องการให้โรงเรียนมีความเจริญในทุกๆ ด้าน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการทำงานเป็นทีมทำให้โรงเรียนมีบรรยากาศที่ดี

5.2 ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ เสริมศักดิ์

วิศาลภรณ์ (2546) กล่าวว่าประสิทธิผลขององค์การหมายถึง การที่องค์การสามารถดำเนินการจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และชร สุนทรบุษ (2551) กล่าวว่า ประสิทธิผลเป็นการทำงานที่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้และได้รับประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ต้องใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ครูมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ครูมีความพึงพอใจในการทำงาน สามารถใช้สื่อ นวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีความใฝ่รู้ รักการอ่านและสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

5.3 การเปรียบเทียบบรรยากาศองค์การของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันจะมีบรรยากาศที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ

บุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอ แต่ละคนรู้จักกันเป็นอย่างดี จึงทำให้รู้สึกเหมือนทุกคนเป็นเพื่อนกัน ยอมรับในความรู้ความสามารถของกันและกัน มีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ส่งผลให้โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีบรรยากาศในองค์กรแตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ รพีพรรณ ชาติหาญ (2550) กล่าวว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีความเป็นอยู่ลึ้นที่ครอบครัว มีความสนิทสนมกลมเกลียวกันเป็นอย่างดี และมีการช่วยเหลือกันทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว

5.4 การเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ โรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกันจะมีประสิทธิผลที่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารสามารถวางแผนในการจัดสรรทรัพยากรได้ และครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานได้ไม่แตกต่างกันในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่

5.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ระดับปานกลาง ด้านที่ได้ในระดับค่อนข้างสูง ได้แก่ การก้าวหน้าทางวิชาชีพและสังคมอย่างต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะโรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพทางด้านวิชาการและสังคม และครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาโรงเรียน และระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่ การไว้วางใจและการฝึกกำลังในการทำงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บุคลากรในโรงเรียนมีโอกาสใน

การทำงานร่วมกันน้อย ขาดการทำงานเป็นทีม จึงไม่มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน

6. บทสรุป

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 เพื่อศึกษาระดับบรรยากาศองค์กรและระดับประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อเปรียบเทียบบรรยากาศองค์กรและประสิทธิผลของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน ด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ รวบรวมข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ปรากฏว่า บรรยากาศองค์กรของโรงเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบบรรยากาศองค์กรของโรงเรียน เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ในโรงเรียนขนาดเล็กมีบรรยากาศองค์กรในโรงเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ระดับปานกลาง

6.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

6.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดหาอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอต่อบุคลากรในโรงเรียน

6.1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียน

สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาโรงเรียน

6.1.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนทุกคนเข้ารับอบรมสัมมนาอยู่เสมอ

6.1.4 ผู้บริหารควรมีการวางแผนการใช้งบประมาณในการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

6.1.5 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์กรและประสิทธิผลของโรงเรียน

6.2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน เฉพาะโรงเรียนที่มีขนาดเดียวกัน

7. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์หลายท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ ให้คำแนะนำในด้านวิชาการ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร. จตุรงค์ ชนะสีลังกูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จเรียบร้อย นับเป็นพระคุณอย่างสูงยิ่งผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

8. เอกสารอ้างอิง

ชร สุนทรยุทธ. (2551). การบริหารเชิงปฏิรูป : ทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติการทางการศึกษา
กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
การดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎี
ทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : มนตรี

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2544). โรงเรียนองค์การแห่งการเรียนรู้ กรอบแนวคิดทฤษฎีทางการบริหาร.
พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1.(2557). แผนปฏิบัติการ ราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557. นครราชสีมา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1.

เสริมศักดิ์ วิศาลากรณ์. (2546). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รพีพรรณ ชาติหาญ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงปฏิรูปของผู้บริหารกับมิติบรรยากาศองค์กรของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอด่านนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

Fox, Robert S. and others. (1973). School climate improvement : a challenge to the school administrator. Colorado : Phi Delta Kappa.

Hoy, Wayne K. & Ferguson, Judith.(1985). Theoretical framework and exploration. Texas : Business Publication.

Steer, R.M. (1977). Organization Effectiveness. California Goodyear Publishers Inc. Introduction to Organization Behavior. New York : Harper Collin Publishers Inc.